

V NEW YORKU so unije CIO vprvorile velikansko demonstracijo proti zveznemu kongresu, ker s svojimi zakoni udarja po organiziranim delavstvu. Bilo bi seveda boljše, če bi se ta "masa" rajše organizirala za takojšnjo akcijo na volilne dneve ter takrat glasovala za svoje ljudi in za socializem.

Nekoč vsemogočna Anglija sedaj le podružnica USA

Ernest Bevin se pridružil "ameriškemu stoletju". — Grožnje Jugoslaviji. — "Volitve v Španiji". — Peron snuje "tretji blok" demokracije

Ameriško poslaništvo v Londonu je dne 4. julija priredilo banket. Nanj je bil povabljen za glavnega govornika angleški zunanj minister Ernest Bevin.

Vloga zelo spremenjena

Ko je (Bevin) govoril, je točno vedel, da naš četrtek julij pomeni praznovanje ameriških angleških kolonij zmago nad imperializmom Velike Britanije.

Vlada njegovega veličanstva v Londonu se je takrat moralna podati in začela se je nova doba.

A vzelo je še desetletja, predno so Zed. države saj za silo dobile priznanje velesil. Ko se je ameriški predsednik Theodore Roosevelt podal na pogreb nekega evropskega kralja, je bil po angleškem načinu — kot predsednik republike — potisnjeno v zadnje vrste odličnjakov.

Par korakov pred njim je bil predsednik francoske republike.

Pred njima so bili kronani dvorjani celo tako majhnih dežel kot so Rumunija, Bolgarija, zastopnik turškega dvora itd.

V petek četrtega julija je angleški vranji minister Ernest Bevin zgodovinsko priznal, da je takih ceremonij konec.

Kajti, kot je on sam dejal, sedaj smo v "ameriškem stoletju". Prej je bila Anglija vladarica valov. Sedaj so Zed. države posejane s svojimi ladnjami po njih. Nekdo so angleške armade bile razpredeljene vsepotvods. Sedaj so naše vojaške komisije ne samo na Kitajskem ampak tudi v tako zakotnih, a v strategično važnih deželah, kot sta Grčija in Turčija. In v puščavah Perzije ter Saudi Arabije, ker je tam olnih vreleev v izobilju.

Bevinova izjava

Zgodovinski trenutek v Londonu dne 4. julija je bil to, da je vranji minister njegovega veličanstva kralja George javno priznal, da se je vloga spremnila — in pa tudi, da se ni. "Dokler bom jaz vranji in minister Velike Britanije," je dejal, "bo naša država delovala z vašo." Nato je poudarjal, da je ni sile, ki bi mogla razdržiti anglo-saško prijateljstvo, to se pravi, omagati zvezo med Zed. državami in Veliko Britanijo. Bevin bi nedvomno rajše, da se bi Anglia v tej pobratični svetlini boljše kot se. A ker je realist, priznava: Angleški imperij je sedaj odvisen od podpore Zed.

Svetovni metež razdeljen na dvoje — Med Zedinjene države in Sovjetsko unijo

V sredo 2. julija so se vnutri ministri Bevin (Angleška), Bidault (Francija) in Molotov (Sovj. unija) zadnjič sešli in se v nesporazumu sporazumeli, da je med njimi soglasje nemogoče.

To je bila namreč konferenca, ki naj bi izenačila evropski ekonomski sistem tako, da bi se mogel vzdržavati samega sebe, kar bi mu bilo mogoče čez nekaj let, a do takrat pa bi ga podpirala ekonomika sila Zedinjenih držav.

Naš državni tajnik Marshall je predlagal tak izhod za Evropo. Francoski Bidault in angleški Bevin sta se sešli in sklenila povabili Molotova zraven. Ob enem je tuk po tem povabilo časopisje naglašalo, da ameriški kongres ne bo odobril Evropi nobene podpore, če bo Rusija zraven.

Vzlic temu sta se Bevin in Bidault opogumila ter povabila na njun sestanek tudi Molotova — morda v nadi — da se ne bo odzval...

Pa je le prišel v Pariz.

Ko je dne 2. julija odšel, je bilo jasno, da se zapadni kapitalistični red, pa Rusija s svojimi zaveznicami, bolj in bolj odružujejo drug od drugega.

Molotov bržkone na sestanku velike trojice ni bil vedno v pravem. A tutil je, da ako naš državni tajnik Marshall ponuja Evropi našo pomoč, mora ta biti v našem smislu, torej po načrtih vnanje politike ameri-

Vsakdo v Angliji in v Franciji je vedel, da ako se za rekonstrukcijo Evrope sprejme Marshallov načrt, ga noš kongres ne bo odobril. Ker sovjetski diplomati niso bedaki, so nedvomno vedeli to v naprej, a vzlic temu so hoteli pokazati voljo, da so za organiziranje Evrope po enotnem gospodarskem načrtu.

Šake kapitalizma.

Ne v Evropi, ne v Ameriki ni nikje verjel tej prevari.

Zato se je diplomacija z njo le hlinila in se znova diskreditirala.

Konferenca v Parizu se je razbila. Sovjetski in nji prijazni tisk vali vso krivo na Zed. države in na njih "satelite" Veliko Britanijo in Francijo.

Ernest Bevin in Truman jo zvratata na moskovsko "trmoglavost".

Sovjetska informacijska služba pa trdi, da je tako kot je moralno priti iz razloga, ker so Zed. države v ne-napovedani vojni proti komunizmu. Ali boljše, ker so v smrtnem spoprijemu s Sovjetsko unijo.

Špekulacije SEPRALA

Na konferenci tiska Zavezniške vojaške uprave so tržaški novinarji sprožili več vprašanj v zvezi s težkimi prehranjevalnimi prilikami v Trstu. Vse gospodarske cone A je pod vplivom splošne politične in gospodarske krize v Italiji. Ljudstvo mora na svojih ramah nositi breme, ki poteka iz tega dejstva. V imenu demokratičnega tiska je neki novinar omenil krvivne delitve blaga s strani SEPRALA, ki ne upošteva potreb širokih ljudskih slojev. Načelniki gospodarskega odseka Zavezniške vojaške uprave je odklonil predlog, da bi delovanje SEPRALA nadzirali predstav-

niki potrošnikov in trgovcev na drobno. Tržaške delovne množice pošiljajo oblastem protestna pisma, in terjajo strogo nadzorstvo nad SEPRALom, ki je krično in pristransko delil mast in jajca v Jugoslavijo. Pri devliti 89 stotov telečjega meseca, ki je prišlo iz Jugoslavije in ki ga je SEPRAL pod cono blokiralo, niso dobili delavci niti kilograma, izvzemši Vzeto italijanskih "krščanskih" delavcev, ki so doobili 25 stotov, t. j. 28% meseca. Tudi je značilno, da je doblo 11,000 tržaških delavcev od vagona jugoslovanske masti, ki je prišel v Trst, samo 800 kg dočim je prejela Krščanska zveza italijanskih delavcev 5,000 kg.

Poleg raznih vnanjih so zelo važni i naši notranji problemi

Milijone ljudi je bilo ob "week end" četrtega julija na počitnicah, a premogarji so si jih vzeljeli že prej.

Oni so že dolgo najbolj prepehvana stroka delavcev. Listi zmerjajo Johna L. Lewisa, a v resnici jim je le UMWA trn v peti. To je bila nekoč ena tistih unij v tej deželi, ki je praznovala prvi maj. In je še sedaj toliko pogumna, da si je upala v protestno stavko proti novi anti-delavski postavi.

Operatorji na jugu preudarjajo, če se jim bi izplačalo unijo ubiti, a med tem so se operatorji na severu odločili skleniti pogodbo z njo, kar so storili v praznikih. Toda boja v premočniških revirjih s tem ne bo konec. Bitka bo še dolga — dokler rovi ne bodo socializirani in obravnavani ne dobičkarjem temveč ljudstvu v korist.

Minuli in prve dni tega meseča so se dogodile ob naših rekah silovite povodnji — v enih krajih ob Mississippiju in Missouriju tolikšne kot jih že nad stote: ni bilo.

Škede je na stotine milijonov dolarjev in poznalo se nam bo v enah čim pride jesen vsled učene seteve. To je za našo vlado veliki notranji problem, kajti ako ji bo mogoče pomagati na podlagi Marshallovega načrta Evropi, moramo imeti produktov več kot le za domačo uporabo.

Drug problem, s katerim se bo kongres nedvomno znova pečal, čeprav zoper svojo voljo, je reguliranje rek. S tem je začel v velikem obsegu pokojni F. D. Roosevelt. Dal je zgraditi Jezove, ustvariti umetna jezera in nastale so elektrarne s cenenim vodno silo. Sedanji kongres, ki je pod vplivom privatnih grabeljivev, je take načrte ali omejil ali pa jih popolnoma zaprgel.

Strašna škoda vsled letočne povodnji bo morda nekatere poslance izpametovala. Morda. Vsi pa vedo, da je to resen problem. Posebno na tisoč tistih družin, ki so junja in prve dni julija morale bežati z domačij, ker jim jih je zakrila voda.

Zelo važen notranji problem te dežele se nesreča na cestah in pa sploh da se življenga silnino zognodi.

Smodnik, ki se ga uporablja za praznovanje četrtega julija, je tudi vrok števila prezgodnjih smrti. Še več dečkov in dekle pa je ob prsteh ali pa bodo morali živeti slepi ali pa z napol skaženimi obrazi.

Številkam, ki se ga uporablja za praznovanje četrtega julija, je tudi vrok števila prezgodnjih smrti. Še več dečkov in dekle pa je ob prsteh ali pa bodo morali živeti slepi ali pa z napol skaženimi obrazi.

Ko je urednik tega lista na zboru SANSA v Clevelandu izročil kopijo svojega referata Janko N. Rogelj, je bil pač uverjen, da je enake kopije izročili tudi poročevalcem drugih slovenskih listov. Referat je bil dober, zelo poučen in v čast našim aktivnim ženskam. A bil je le Proletarec, ki ga je priobčil, drugi listi ga pa sploh nobilo niso, ali saj nekako tako je nam pojasnil tajnik SANSA. Urednik Proletarca je med tem pisal Etibnu Kristanu za kopijo njegovega referata na SAN-Sovi konvenciji. Poslal nam jo je. A zaradi pritožbe glede Roglijevega referata smo Kristanovo poročilo postavili v razmnožitev za vse liste SANSu, z naročilom, da ga naj noben ne prične objavljati prej kot 25. junija.

Tajnik SANSA M. G. Kuhel je navedel v svojem prepisu objavni datum, a pri Prosveti se ga niso držali. Zato ima Louis Barborič prav, ko smatra, da čitatelji smatrajo, da ponatiskujemo razna poročila iz nje.

Naš namen je kot doslej kooperirati. In ob enem vgrovati ugled našemu listu ne samo načelno temveč tudi s čimveč takim gradivom, ki bo prirejeno samo za Proletarca.

Zato prosimo tudi dopisnike: Kadar pišete po štiri kopije enega in istega dopisa, napišite za Proletarca rajše kaj samostojnega, pa če je tako na kratko.

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

V Milwaukeeju se je nekaj Slovencev zavzelo za snovanje organizacije, namenjene boju zoper komunizem. Iz angleškega poročila o tej organizaciji črpamo, da se imenuje "American Slav Alliance for Upholding American Democracy, Slovenian branch". Ustanovitelji so v glavnem člani KSKJ, da jo ubranijo pred pritiskom komunizma. Njihov vodja je Frank R. Staut (menda Rado Staut). Vsi odborniki te skupine so Sloveni. Svoje zborovanje so imeli v cerkvi sv. Janeza Evangelista na S. 9th St. Frank R. Staut je dejal reporterju, da želi ustanovitev takih protikomunističnih skupin tudi v raznih drugih organizacijah. A so jih imeli še predno se oni domisili na takojšnico. N. pr. Srbi, Hrvati pod okriljem svoje Katoliške Zajednice in razne druge slike skupine. Taka borba je neprekidna, le da se jih kdo s publicitetom pridruži poznej kot pa so se ji bolj "ognjevite" skupine. Naslov notici, iz katere te vrstice črpamo, je "Slovenians Organize to Block Communists". Bilo bi za te ljudi panetno in boljše, če se bi organizirali rajše.

(Konec na 5. strani.)

V tej številki

Nati ljudje so bili v prošlih dneh vsled praznika četrtega julija, ki je dan naše svobode, večinoma na počitnicah, ali pa so streljali, in radi tega ni bilo v minulem tednu za nas nobenih takih aktivnosti, da bi upravnica Anne Beniger imela kaj prida pisati o njih. Upamo, da bo ta teden boljše.

V tej številki je izkaz prispevkov v tiskovni sklad. Te vrste dohodki so edino, ki Proletarcu pomagajo v boju za obstanek. Hvala vsem, ki prispevajo in priznavanje onim, ki prispevke nabirajo. V prejšnji številki je bil v koloni upravnice ("Naše aktivnosti") omenjen Edward Tomšič iz Walsenburga. Bil je eden izmed mojstrov v nabiranju prispevkov v tiskovni sklad, posebno kadar je prišel na kako konvencijo ali pa na sejo gl. odbora SNPJ. Sedaj je na počitnicah. In ko se z njih vrne, upamo, da bo v Colorado s svojim agitacijskim delom za ta list znova začel.

Louis Barborič iz Milwaukeeja nam piše, da dobi na svoji agitaciji za Proletarca precej očitkov — češ, saj ga ne rabimo, saj ponatiskujemo Prosveto itd.

Za prejšnji številki na tem mestu smo znova ponatiskili, da kar ponatiskujemo, damo kredit viru, iz katerega zajemamo naše gradivo.

Kadar nam kaj pošije SANS, ali ZOJŠA, ali kdor že, vedno je naveden vir.

Torej mi ne ponatiskujemo iz nobenega ameriškega slovenskega lista.

Pojasnil smo, da pa se čitateljem tako zdi zato, ker iste stvari bero v enem ali drugem slovenskem dnevniku, preje kot v Proletarcu in posebno že zato, ker se uredniki dnevnikov ne ravljajo po datumu, ki ga jim n. pr. da tajnik SANSA, kdaj naj se njegove stvari prične objavljati.

Ko je urednik tega lista na zboru SANSA v Clevelandu izročil kopijo svojega referata Janko N. Rogelj, je bil pač uverjen, da je enake kopije izročili tudi poročevalcem drugih slovenskih listov. Referat je bil dober, zelo poučen in v čast našim aktivnim ženskam. A bil je le Proletarec, ki ga je priobčil, drugi listi ga pa sploh nobilo niso, ali saj nekako tako je nam pojasnil tajnik SANSA. Urednik Proletarca je med tem pisal Etibnu Kristanu za kopijo njegovega referata na SAN-Sovi konvenciji. Poslal nam jo je. A zaradi pritožbe glede Roglijevega referata smo Kristanovo poročilo postavili v razmnožitev za vse liste SANSu, z naročilom, da ga naj noben ne prične objavljati prej kot 25. junija.

Tajnik SANSA M. G. Kuhel je navedel v svojem prepisu objavni datum, a pri Prosveti se ga niso držali. Zato ima Louis Barborič prav, ko smatra, da čitatelji smatrajo, da ponatiskujemo razna poročila iz nje.

Naš namen je kot doslej kooperirati. In ob enem vgrovati ugled našemu listu ne samo načelno temveč tudi s čimveč takim gradivom, ki bo prirejeno samo za Proletarca.

Zato prosimo tudi dopisnike: Kadar pišete po štiri kopije enega in istega dopisa, napišite za Proletarca rajše kaj samostojnega, pa če je tako na kratko.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Indija Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, III.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE
NARODNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;
za četrt leta \$1.00.

Inosmestvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglaševanje morajo biti v našem uradu najpozneje do pondeljka
popoldne za priobditev v številki tekdajga tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co.
Inc. Established 1908.

Editor.....Frank Zaitz

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$8.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.
Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

4301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.
Telephone: ROCKWELL 2864Po četrtem juliju – statistike o
žrtvah na cestah in v streljanju

Spet je minul naš najslavitejši praznik, četrtek julij. In nato razni uradi zvezne vlade, ki so najeti za zbiranje statistike, počasno – toliko in toliko ljudi se je vozilo, toliko je bilo ubitih, toliko ranjenih – bile je veliko požarov itd.

In par sto jih je utonilo.

O kakem idealizmu ob našem prazniku neodvisnosti ni več govora.

Vse, kar že skozi mnogo let po vsakem četrtem juliju slišimo v radiu in čitamo v časopisih, je o parada, in pa koliko je bilo v avtih nezgodah ubitih in poškodovanih.

Starega revolucionarnega duha ni več. Samo še raketi, patrone in druge razstrelivne stvari, ki pohabljajo dečke, ako jih ne morejo pravočasno, ko jih užgo, vreči iz rek.

Ko je praznik minul, je ostalo po starem.

Mljone ljudi se je vrnilo iz tridnevnega oddiha – milijone drugih je dobilo plačane počitnice in tako bo do delavskega praznika.

Ali res bo?

Običajno je tako. Ampak sedaj na eni strani trdijo, da še nismo nikdar imeli toliko delavcev zaposlenih, namreč 58 milijonov, a na drugi strani pa vidimo procesije brezposelnih, ki se priglašajo za brezposelnostno zavarovalnino.

Uradnica v Chicagu je rekla: "Se nikoli, od kar obstaja ta urad, jih ni bilo toliko."

Reporter jo je vprašal, dali so do te (brezposelnostne podpore) upravičeni, pa je rekla da so. "Seveda," – je k temu dodala, ako bi hoteli v slabše službe, jih bi dobili. A ne bi v njih zaslužili nič več kot sedaj prejemajo brezposelnostne podpore.

Na drugi strani delodajalc kriče, da se ne bi smelo brezposelnostne podpore dajati nikomur, ki se brani drugega dela kakšnega je imel prej.

Vseeno, to v tem članku ni vprašanje. Dejstvo je, da smo na višku zaposlenosti in je odšlo v minuli dneh – na naš weekend, kateremu je bil dodan vsled praznika še en dan – četrtek julij – na milijone ljudi. In kot običajno, nekaj sto se jih ni več vrnilo. In na tisoče je bilo poškodovanih.

Vsi so šli ven zaradi zabave. Nihče vsled smisla, da bi demonstriral pomen tega našega najvažnejšega praznika. Ko se je naša neodvisnost začela ustanavljati, smo bili revolucionarni. Saj vsi naši proglaši slove za revolucionarne dokumente. A sedaj, bogendaj – čim zastremiš po napredku, že te kdo označi za rdečkarja ali pa te celo tira pred kongresni odsek, kjer ti odkrivajo prepiranje in ti pripravljajo pot v ječo, aka ga imaš.

Gibanja za nasilne preobrate
niso samo na levičarski strani

Na Francoskem se pripravlja preobrat.

Kakšen?

In ko je vlada po dolgih tajnih preiskovanjih to dognala, ni šla med komuniste temveč med elito francoske armade. Kajti zaroča je bila skuhana v nji.

V Spaniji je bilo takisto. Republikanska vlada je pustila armado v starih rokah namesto da bi vse oficirje odslovila ter jih nadomestila z delavci.

Na Kitajskem je upor, tako ogromen, da ga naš kapitalistični tisk sploh poudarjati neče.

Ampak je vendarle upor – v taki obliki, ki res stremi po nasilnem preobratu, zato ker se z demokratično akcijo v taki deželi nikamor ne pride.

Saj to resnoči tudi v Washingtonu razumejo in bi rajše na Kitajskem mir kot pa trošili v nji stotine milijone za uničevanje uporništva.

Dosej je bila naša takтика v tem pogledu polom in bo bržne toliko časa, dokler bo zvezna vlada podpirala rajše Čiang Kaj-šeka kot pa tisto maso, ki se jo označuje za komunistično.

Zed, države so Kitajski – to je – njenemu režimu pomagale ogromno. Iu oborožujemo njeni armado sedaj. A posledica so tu pa tam male zmage, čestokrat porazi in pa civilna vojna.

Tako ne bi smelo iti, če smo zares za demokracijo. In pa za širi svobodščine, ki jih je pokojni Roosevelt oglašal, a jih na Kitajskem še nikdar niso imeli.

A so tudi druga "revolucionarna" gibanja, na primer v Italiji in v Franciji.

Na Francoskem je prizadeta armada – kot je običaj v vsaki deželi, kjer je ljudstvo na eni strani, a brez kontrole nad vojaštvom.

Da-l si se bo Francija otela izpod vojaške kamarile, to je že vprašanje. Kajti oficirji stare šole trdijo, da le na tak način bo postala Francija spet "svobodna" kot se je "osvobodila" izpod "levičarstva" Španija.

V Italiji istotako ruvari monarho-oficirska kasta in izgleda, da ne brez uspehov.

Sploh je v Italiji resna nevarnost, da na podlagi naše nove takozvane "Trumanove doktrine" pride fašizem znova na krmilo. Pristašev ima mnogo – prav za prav čezdaj je več.

In tudi zoper Jugoslavijo se kuje največ v Zed. državah gi-

Prizadevanja vseh dežel steme nadomestiti bivše vojne veterane in vojake z novo generacijo. Kaj bo vse to privedlo?

JOŠKO OVEN:

RAZGOVORI

Cas beži. Komaj da je bila kresna noč, pa je že minulo četrtega julija. Še nekaj topil naprej in leta dno je bila večnost. Sedaj je pa zavno obratno. Cas teče s hitrostjo brzovlaka. Komaj mine zima – pa je že konec poletja. Kot včera – se mi zdi, da sem se naselil v to mojo vasico, ali ravno jutri bo minilo štirinajst let od kar sem se naselil v Clarendon Hillsu.

Moj starci znamen še iz Evrope, Janez Olip, je prišel v to našibno leto dni pred menjom, ali se je menda navilačil mrlzih zimskih dni, prodal je svojo hišo in se stalno naselil v California, kar mu prav nič ne zamejam. Letos je bila zelo mrzla in pozneje mokra zima, in človek si rad ogreje svoje kosti v kakšnih bolj gorkih krajih.

Res je eduno, kadar človek pomisli nazaj, kam vse ga je zanesla noga. Jaz na primer nisem nikdar nameraval se naseliti v Zedinjenih državah. Moj namen je bil še predno sem bil dvajset let star, se naseliti v Avstralijo. To je bil moj trden sklep, o katerem sem sanjal ne samo doma,

kadar sem se pač nahajal doma, ampak na vseh mojih potih. Sele leta 1913, ko sem bil v Londonu, sem spremenil načrt v toliko, da na mesto skozi Suez in Indijski ocean, petujem preko Zed. držav v San Franciscu ter tam po Timem oceanu v Avstralijo.

Tudi kolone "Naše aktivnosti" ni v tej številki. Upravnica Anne Beniger pravi, da jih mena da vsled minulih praznikov ni bilo dovolj, pa ni imela zadosti gradiva, da bi jo napolnila.

"Iveri" so iz te številke izostali, ker je šla Katka Zupancič na počitnice. Tudi kolone "Naše aktivnosti" ni v tej številki. Upravnica Anne Beniger pravi, da jih mena da vsled minulih praznikov ni bilo dovolj, pa ni imela zadosti gradiva, da bi jo napolnila.

Par dopisov v prejšnjih dveh številkah smo moralni izpuščiti, ker so prišli šele v pondeljek, ko je urednik že v tiskarni, urodalec od urada. Pa tudi drugače nam jih ne bi bilo mogoče urediti, ker smo ob pondeljkih z drugim delom preobloženi.

Ali zgodilo se je drugače. V krizi brezidelja spomladni polet leta 1914 sem porabil denar, katerega sem prinesel s seboj in zraven sem se še zadolžil. Ko sem končno dobil delo – je pa izbruhnila prva svetovna vojna. In namesto v San Francisco leta 1914 sem došpel v to lepo mesto šest let pozneje leta 1920. Avstralije nisem nikdar videl...

In vendar mi ni žal. Amerika je lepa dežela. V trinajstdesetih letih, od kar sem tukaj, sem jo veliko prebrel. Ne samo to. Našel sem mnogo prijateljev in dovolj prilike za delo fizično in duševno. Samo kadar se spominjam nazaj na razne spomine, na skele, kateri so ostali samo skele, se mi zdi, kot da nisem še vsega dovršil. Ali dovolj o tem.

Po svetu Konferenca ministrov velike trojice, kateri so nedavno razpravljali o Marshallovem načrtu glede podviga evropske ekonomije, se je kot zadnje čase vse konference – razbila. Molotov, Bevin in Bidault so razpravljali na željo angleškega zunanjega ministra Bevina tajno, radi tega je težko sklepati, kakšni so bili različni predlogi in kaj je bil vzrok razbitja. Da vse to ne bo pospešilo rešitve kritičnega evropskega položaja, je umetno. V kolikor je mogoče tolmačiti sedaj, je bila glavna ovira glede kontrole.

Molotov je trdil, da ameriški milijoni bi koristili le izbranim državam, nad katerimi bi dobila ekonomsko oblast Amerika, sicer kot sedaj na Grškem in Turčiji. Male države, katerih so v zadnjih vojnih največ tipele, pa bi bile održljene. V kolikor je imel kdo prav je sedaj težko ugantiti. Položaj je napet ne samo v Evropi ampak po vsem svetu. Silno oboroževanje, govorjenje o novi vojni, ko se je zadnja komaj končala, ter grožnje z atomskim bombo ne ustvarjajo atmosfero za prijateljske razgovore.

V Franciji so odkrili nakane za nov fašistični "puč". Bila je to velika zaroča gotovih vižnih krogov, katera sega v aristokratisko in vojaško kasto. Glavni stan je bil na Bretonskem, katera je bila vedno znana po svoji reakciji in katolicizmu. Članite fašistične klike so bili znani pod imenom "Maquis noir" (Črna hosta). Njih namen je bil v začetku julija pohod v Pariz, zavzetje mesta, vlade in armade. Da bi vse imelo malo lepih značaj, je bil njih načrt rastrositi komunistične revolucije.

Kako da so se reakcionari in nazadnjenci komentari v radiu tako navadili označevati vsako napredno akcijo za "rdečkarstvo" in za "proti-ameriško", to mi nikakor ne gre v glavo. Kaj pa bi ta dežela pomenila tako konservativna kot je sedaj?

Tole mi ne gre v glavo?

Prizadevanja vseh dežel steme nadomestiti bivše vojne veterane in vojake z novo generacijo. Kaj bo vse to privedlo?

JOŠKO OVEN:

RAZGOVORI

Cas beži. Komaj da je bila kresna noč, pa je že minulo četrtega julija. Še nekaj topil naprej in leta dno je bila večnost. Sedaj je pa zavno obratno. Cas teče s hitrostjo brzovlaka. Komaj mine zima – pa je že konec poletja. Kot včera – se mi zdi, da sem se naselil v to mojo vasico, ali ravno jutri bo minilo štirinajst let od kar sem se naselil v Clarendon Hillsu.

Evans Carlson.

V reviji "New Republic" 9. junija ima Michael Straight zelo lep članek o tem človeku pod imenom "The Father of a Raider". Carlson je bil brigadir general v marinškem oddelku ameriške armade. Kot tak je bil znani kot drzen napadalec na japonski postojanke v začetku bojev na otokih Tihega oceana.

Sin baptističnega duhovnika, je bil že od nekdaj liberalne duha.

Začetkom civilne vojne na Kitajskem je bil poslan kot opazovalec komunističnih armad.

Tukaj je imel priliko se seznaniti bližje z agrarnim fevdalnim položajem v Kitajski.

Počasi je postal eden iz Evrope, Janez Olip, je prišel v to našibno leto dni pred menjom, ali

je se menda navilačil mrlzih zimskih dni, prodal je svojo hišo

in se stalno naselil v California, kar mu prav nič ne zamejam.

Letos je bila zelo mrzla in pozneje mokra zima, in človek si rad ogreje svoje kosti v kakšnih bolj gorkih krajih.

Moj starci znamen še iz Evrope.

Janez Olip, je prišel v to našibno leto dni pred menjom, ali

je se menda navilačil mrlzih zimskih dni, prodal je svojo hišo

in se stalno naselil v California, kar mu prav nič ne zamejam.

Letos je bila zelo mrzla in pozneje mokra zima, in človek si rad ogreje svoje kosti v kakšnih bolj gorkih krajih.

Moj starci znamen še iz Evrope.

Janez Olip, je prišel v to našibno leto dni pred menjom, ali

je se menda navilačil mrlzih zimskih dni, prodal je svojo hišo

in se stalno naselil v California, kar mu prav nič ne zamejam.

Letos je bila zelo mrzla in pozneje mokra zima, in človek si rad ogreje svoje kosti v kakšnih bolj gorkih krajih.

Moj starci znamen še iz Evrope.

Janez Olip, je prišel v to našibno leto dni pred menjom, ali

je se menda navilačil mrlzih zimskih dni, prodal je svojo hišo

in se stalno naselil v California, kar mu prav nič ne zamejam.

Letos je bila zelo mrzla in pozneje mokra zima, in človek si rad ogreje svoje kosti v kakšnih bolj gorkih krajih.

Moj starci znamen še iz Evrope.

Janez Olip, je prišel v to našibno leto dni pred menjom, ali

je se menda navilačil mrlzih zimskih dni, prodal je svojo hišo

PRIPOVEDNI DEL

WANDA WASILEWSKA:

Iz ljubezni

(Nadaljevanje.)

Marija je spet stopila k oknu. Nočni mrak je molčal, kaj ga je brigala človeška muka, človeško pričakovanje. Na veliki hiši desno so se odražali črni okviri oken. Ljudje so trdno spali. Le v gornjem nadstropju se je dvignil temen papir, gorela je luč, ki se je v ozki progi prebijala prav ob okviru. Kdo je bedel tam za oknom v dolgo, temno noč? Kdo je, ki ne more zaspati, kdo sedi pri bolnikovi postelji? Kdo je, ki se muči kot ona?

Onstran vrat je spala mati. Močno, globoko spala. Kot da nijne — Marije. Samota je bila težka, polna, brezupna. Nikogar na svetu ni zanimalo, kaj se z njo godi. Tudi Voroncov ne gre, se ne gre...

Res, Voroncov tudi bdi. Sedi v svojem kabinetu in je vznešen. Zaradi nje in zaradi sebe.

Se en dokaz da je zdaj druga. Misli le na sebe, na sebe, na sebe. Da, nesreča ne poplemenite, temveč kvari, pustoši, suši človeka.

Z dlanjo je šla preko čela. V očeh je rezalo, žgallo. V sobi je postajalo vedno bolj svetlo. Izstopili so obrisi zrcala, zasvetila se je njegova zelenkasta površina. S fotografije so še nejasno, a že opazno pogledale Grisine oči. Suhe vejece vazi na mizi — že zdavnaj je bil čas, da bi jih premestila. Prej bi tega nikoli ne pustila, zdaj jih nekako ni opazila. Ali njen lastno življenje ni bilo suha vejica, odlomljena od zelenega drevesa sreče?

Bleda, mokra, bolna zora je vstajala za oknom. Kmalu bo treba iti na delo. A Voroncova še vedno ni. Gotovo je že šel domov spati. Noč je presla, prešla zaman in zjutraj bo vse prav takot, kot je bilo zvezcer.

Spet se je začenjal vlažen, zoprni zimski dan brez snega in mraza, dan mračne, žalostne zime brez Grise. In zdelo se je, da tudi to jutro — ne bo ničesar prisnel s seboj — tako je bilo podobno vsem drugim jutrom, ki so dajala eno in isto zavest, da Grise ni. Da ga nikoli več ne bo.

V sosednjem sobi je zaškrpala postelja. Tatjana Petrovna je glasno zdehalila, slišati je bilo, kako se je pretezala in počila s členki. Zaslišali so se drsajoči koraki. Pogledala je v sobo, zakrivaje suha ramena z volneno ruto.

"Ti si že vstala? Zgodaj je še."

"Danesh moram biti prej v bolnišnici," je rekla Marija in si z roko pogladila lase. Da, materi ne pride niti na misel, da vso noč ni legla.

V kuhinji je zašumela voda. Tatjana Petrovna je postavila samovar. Marija je pogledala v zrcalu svoj utrujeni, brezbarvni obraz. Je pogledala pismo in hitro

smuknil v temo na stopnišču. Noge so v strganih čevljih zaropatale kot kanonada.

Brez konca je čitala pismo, trudeč se, da bi ujela njegovo vsebino, šepetaje ponavljala posamezne stavke, kot da bi ji to pomagalo razumeti.

"Ne smemo ga vznemirjati" — to se pravi, da ga vznemirja njen prisotnost ali kaj? Invalid — dobro, ali je malo invalid? Kaj se to tiče Grigorija, Grigorija in nje? Morda pa vse to ni res? Mogoče jo je Voroncov prevaril, Grigorij ni živ in zdaj se boji to povedati.

Ne, Grigorij je živ in jo čaka. Prav ona in nihče drugi mora iti ponj. Ne sme odlasati, zavlečevati, ko lahko vidi, vidi Grisine oči, pade v njegov objem, zasliši njegov glas, se zjope na njegovih prsih. Kakšno pravico ima Voroncov odločevati za njo, pustiti jo doma kot majhnega otroka? Kakšno pravico ima, da on prvi vidi Grigorija?

Stisnila je pesti. Ta trenutek je Voroncova, kesno sovražila. Kakšno pravico ima, kakšno pravico ...

"Ziv je, najden, treba ga je pripeljati sem."

"Grem," je pohitela. Položil je roko na ramo. "Ne, Marija. Skupaj pojdeva. Z letalom. Mogoče bo treba kaj pomagati. Tako je bolje."

Hotela je ugovarjati. Spet Voroncov, tudi zdaj on. "Zakaj?"

Kaj je tu težkega? Grigorij je živ in treba je iti ponj — menda je to enostavno in jasno.

A tu je začutila, da ji klecajo kolena, da so jo moči zapustile, v očeh se ji megli, v ušesih šmuli. Da, bolje je, da je Voroncov z njo, bolje ...

"Letalo leti jutri zjutraj. Načrtil sem vozovnice. Sel bom s teboj ..." — Pogledal je na uro. "Da, prišel bom ob pol desetih. Zdaj moram iti, da končam opravke do odhoda."

Slišala ga je kot skozi meglo. In celo pozneje se nikoli ni mogla spomniti, kako je preživelata ure do drugega dne, do določenega časa.

Stala je popolnoma oblečena, v čepici, z rokavicami, in čakala. No, končno zvonec v predstvom. Voroncov. Na letališču. Planila je odpirat vrata in se močno udarila ob zabo, ki je stal v predсобi. Odpila je — ni bil Voroncov. Nek fant je je dal pismo. "Od doktorka Voroncova."

"Kako, kaj? A kje je on?" je krinkila, da je fant za korak odstopil.

"Doktor je odletel z letalom."

"Kako odletel?"

Zdelo se ji je, da se ji zemlja odpira pod nogami. Kaj je spet to? Kajša neverjetna storija?

Kaj res ne bo konec teh divnih nesporazumov, pomot, teh neusmiljenih muk?

"Odletel," je ponovil fant in jo pozorno opazoval, pripravljen, da se pri prvem njenem gibu požene v beg. Njen obraz je imel tak izraz, da je mislil, da je blazna. Okoristil se je s tem,

da je pogledala pismo in hitro

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Naročnina za Združeno državo (izvenči Chicago) in Kanado \$8.00 na leto; \$4.00 na pol leta; \$2.00 za četrtek leta; za Chicago in Cook Co., \$9.50 za celo leto; \$4.75 na pol leta; za inozemstvo \$11.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE

CHICAGO 23, ILLINOIS

ALI JE HITLER ZIV, ALI MRTEV, to ni važno. Svet pa si mora predočiti, da ako se je Hitler ubil ali se ni, njegov nazizem je še tu in ogroža ves svet z novo fašistično nevarnostjo.

DR. Z. M.:

Vitaminini — dopolnila k hrani

(Konec.)

Kdor trajno uživa prestana in pogreta jedila, si nakoplje polagoma tudi razne motnje v prebavi in dolgotrajne bolezni v prebavilih. Zato je navada, postavljati kuhanje jedi ali ostanke jedi na peč ali v štedilnikovo pečico, lahko usodna, ker se jedila s takim ravnanjem zelo poškoduje.

Prav tako je vse odsode vredna globoka ukoreninjena navada, odlivati vodo, v kateri se je kuhal zelenjava. S tem zavrnjeno glavnino vitaminov. Rižna moka, očiščen riž, pšenični zdrob — predstavljajo silno oškodovanjo živila. Naše gospodinje se pritožujejo zaradi riža, da ni nikdar bel in dovolj svetel, ne vedo, da čim bolj je svetel (poliran), tem slabši je. Polno redilno vrednost ima samo nepoliran, torej cel riž. Dokazano je tudi, da je naravna, torej neobdelana žitna hrana bolj tečna, da jo moramo mnogo manj pojesti nego na vse načine predelan in presejan.

Sedaj pa si še na kratko poglejmo, kakšne doležnosti poznane vitamine imamo, za kakšne bolezni jih uporabljamo in kje se dobre. Znanstveniki, ki so pričeli odkrivati vitamine, so jih imenovali kar po črkah, vzetih iz latinskih abeceden. Prvi je vitamin A. Odkrili so ga v žitu. Dobimo ga pa tudi v drugih rastlinah in mnogih plodovih, kar pomeni, da imamo te snovi mnogo. Največ vitamina A pa ima dobro ribje olje. Kajti med poznimi vitaminimi ribje olje je velika razlika. Splošno je znano, da nedostatek vitamina A doveže do raznih obolenj na očesni sluznici, veznici, roženici itd. Zaradi pomanjkanja tega vitamina pride lahko tudi do težkih motenj v rasti; zato so nekateri znanstveniki imenovali ta vitamin "vitamin rasti".

Drugi zelo važen vitamin je vitamin B, ki je zelo razširjen v mokinjah, kvasu in riževih luščinah. Zato pa ga ni nič v oljčnem rižu ali pa v belem kruhu. Od živalskih organov ga dobimo v jetrih, ledvicah in od živalskih produktov v kravjem mleku. Kuhanje vseh teh stvari pa zmanjšuje vsebino tega vitamina na polovico. Pomanjkanje vitamina B dovede do neke živčne bolezni, imenovane beriberi, to je vnetje in ohromelost živčevja. Zdrav človek ima različno potrebo po teh vitaminih.

Dr. John J. Zaverink

PHYSICIAN and SURGEON

3724 WEST 26th STREET

Tel. Crawford 2212

OFFICE HOURS:

1:30 to 4 P. M.

(Except Wed., Sat. and Sun.)

6:30 to 8:30 P. M.

(Except Wed., Sat. and Sun.)

Ros. 2219 So. Ridgeway Ave.

Tel. Crawford 3446

If no answer — Call

Austin 5700

V primeru, da sta potrošnja in izmenjava snovi v organizmu pospešeni zaradi bolezni ali pa tudi zaradi kakega drugega vznika, tedaj raste tudi potreba po vitaminu B. Zlasti se kaže ta potreba pri napornem delu, nosilnosti, dojenju ali pa tudi pri povečanem zauživanju alkohola. Pred časom je vladalo prepričanje, da v naših krajih ne pride v obzir pomanjkanje vitamina B.

Točnejša opazovanja pa so medtem pokazala, da tudi v Evropi naletimo na česta obolenja zaradi pomanjkanja tega vitamina. Klinična slika pomanjkanja vitamina B je omenjena beriberi bolezni, ki je pri nas popularna in ne poznamo. Pomanjkanje vitamina B povzroča pri nas mišično slabost, bolečine v okincinah, hujšanje, otekne noznične, ali vedene zaradi lakote, po nogah in rokah — na čemur so naši ljudje množičnobolehalib v tačničnih.

Tretji, najbolj znani vitamin je vitamin C. Že pred stoletji je obstajala sumnja, da pomanjkanje zelenjavne dovede do raznih simptomov, ki so bili znani pod imenom skorbut. Pri tej bolezni pride do krvavitve v skelepih, zobovju in mišičevju. Mnogo zdravnikov je pred kakimi 40 leti smatralo skorbut kot naležno bolezni. Sele kasneje se je z raznimi poizkusni ugotovili, da je skorbut le posledica pomanjkanja vitamina C. Od vseh vitaminov je vitamin C najbolj občutljiv napram topotu in zraku. Za prikratkom kuhanju se njegova moč zmanjša na polovico ali še več. Tudi dolgotrajno izpostavljanje na zraku odzveva posušeno sadje ali zelenjavno zelo malo tega vitamina. Največ vitamina C vsebuje: šipek, limona, zelena paprika, česen in krompir.

Pri naši vsakdanji hrani je glavni nosilec vitamina C — krompir, seveda le, če ga takoj

NE ČAKAJTE,

da prejmete drugi ali tretji opomin o potečeni naročnini.

Obnovite jo čim vam poteče. S tem prihranite upravi na časun in stroških, ob enem pa izvršite svojo obveznost napram listu.

BARETINCIC & SON

POGREBNI ZAVOD

Tel. 20-301

424 Broad Street

JOHNSTOWN, PA.

pojemo, ko ga skuhamo; pogret izgubi skoro ves vitamin C. Že v začetku smo omnil, da bojuje vitamin C pri nalezljivih boleznih, zlasti pri davici in škraltinku, veliko borbo. Zato je posebne važnosti zlasti pri tuberkulozi, da dovajamo telesu čim več vitamina C, ki uničuje bubrežne.

Cetrti, doslej znani vitamin je vitamin D ali antirahitični, tudi tako znan pri ljudstvu, odkrit pa je bil pred približno 20 leti. Pomanjkanje tega vitamina povzroča rahitis ali angleško bolezni. Z razliko od drugih vitaminov ga najdemo v naravi zelo redko. Glavno nahajališče vitamina D je v ribjem olju. D vitamin pa ima še eno posebnost. Medtem ko druge vitamine zauživamo praktično vzetlo lahko neomejeno, vitamina D ne sme zauživati preveč. Rahitični organizem prenese zelo velike količine tega vitamina, medtem ko deluje doljše zauživanje tega vitamina na normalno telo kot strup. Z odkritjem vitamina D smo dobili zelo delatvorno sredstvo za preprečevanje in zdravljenje rahitisa.

Peti vitamin je vitamin E ali vitamini proti nerodovitnosti in jalosti. Ta vitamin je v prečnem času bil odkrit vitamin K, ki se uspešno rabi proti raznemu krvavitvam. To bi bili v glavnem na kratko omenjeni znani in preizkušeni vitamini.

V normalnih prilikah ima

rodi zelo razširjen ter ga dobimo v mesu, masti, rizi, mleku, a največ v pšeničnem zrnu. Kobilka je dnevna potreba po tem vitaminu pri človeku, ni znano. Znaki pomanjkanja vitamina E so najrazličnejši. Na kratko bi rekel: nezmožnost obeh spolov, da bi pravilno ali sploh zapolidi in rodili otroke.

Sesti je vitamin H. To je znani vitamin. Pomanjkanje tega vitamina daje koži razne izpremembe. Največ ga je v živalskih jetrih, ledvicah itd. Ali vpliva na vitamini na pojav plešavosti, še ni znano.

V najnovejšem času je bil odkrit vitamin K, ki se uspešno rabi proti raznemu krvavitvam.

To bi bili v glavnem na kratko omenjeni znani in preizkušeni vitamini.

V normalnih prilikah ima mšana, domača hrana za zdravje, odrslaga človeka dovolj vseh teh vitaminov. Sedaj pa smo še v povojnih prilikah. Zato je potrebna naša posebna pažnja glede prehrane in v pogledu pravilnega dotoka vitaminov. Držimo se načela: čim več zelenjave in sadja, pa ne bomo nikdar razočarani, da naše telo nima dovolj hranitvenih živiljenjskih dopolnil ali vitaminov.

IZ ZGODOVINE KRUHA

Poročilo Etbina Kristana drugi konvenciji SANs

(Nadaljevanje.)

Po kongresu pa ni trajalo dolgo, da se je začelo jasnit. Prihajale so vesti, ki so dajale bolj in bolj točno sliko o dogodkih v stari domovini. Največ so jih prinašali ameriški častniki in vojaki, od katerih so nekateri službeno obiskali Jugoslavijo, drugi pa so slučajno zašli tja, kot na primer letalci, ki so bili sestreljeni in so jih rešili partizani. Potem so začeli veliki listi pošiljati svoje poročevalce v "isto čudno deželo", kjer je nadavno ljudstvo v že okupirani deli po porazu armade začelo organizirati svojo vojsko in navedeno okupatorjem vojno s takim uspehom, da se je ena nemška ofenziva za drugo skrhal. Tako je prišla naposled dolgo zatajavana resnica na dan; obenem pa je bilo razkrito tudi drugo, žalostno dejstvo, da so se tudi med Slovenci našli izdajalci, ki so se vdinjali sovražniku proti svoemu lastnemu narodu.

Slovenski ameriški narodni svet je moral povedati resnico, ko jo je spoznal. To pa je razdrožilo tiste, ki so na tistem upali, da se jim bo posrečilo narediti iz SANs orodje reakcije za obnovo razmer, kakršne so pred vojno vladale v Jugoslaviji. Že prej je neki redovnik nagovarjal JPO-SS, da naj bi dala deset tisoč dolarjev za pomoč ljudstvu v Sloveniji, s katerim naj bi razpolagal ljubljanski škof, ki je bil slikan kot velik patriot. V njegovih krogih so morali že takrat vedeti, kakšno vlogo je igral ta 'rodoljub' in če bi se bila dala pomožna organizacija pregovoriti, bi bila proti svoji volji pomagala izdaljem v stari domovini. Na srečo ta poskus ni uspel.

Potem je čas potekal in SANS je opravljala svoje naloge na podlagi kongresnih sklepov. V smislu take resolucije je vzel tudi iniciativu za ustanovitev skupne organizacije vseh ameriških Jugoslovanov in rezultat te prizadevanj je bil Združeni odbor Amerikancev južno slovenskega porekla. Da se je to doseglo, je bilo treba premagati razne težave, toda ko so se prvič sezeli v Clevelandu izvoljeni predstavniki Srbov, Hrvatov, Slovencev, Macedoncev in protifašističnih Bolgarov, so vsi načnici imeli občutek, da je urešenje te organizacije resnicno zgodovinskega pomena in da odpira ta odbor okno pogledu v novo življenje vseh balkanskih Slovenov, katerih sloga so razni imperializmi stoletja prečevali.

To pa ni šlo v račun že prej omenjenim reakcionarjem, pa so iskali pretveze, da bi razdrli edinstvo. Posebno so jim bili partizani v želodcu in skušali so na vse močne načine zatemnit resnico, ki bi ne le morala dati priznanje osvobodilni fronti in osvobodilni vojski, ampak bi tudi razkrili potecje izdajalcev. Prihajali so s strašilom komunizma, drugič so trdili, da partizani niso edini, ki se bojujejo proti fašistom, zgražali so se nad partizanskim razdevanjem železnic in mostov in zapeli so kapada tudi staro pesem o veri, ki je baje zopet bila v nevarnosti.

ske v Ljubljano.

Z vsakim važnejšim dogodom se je sloga zavezničkov bolj in bolj utrjevala in po pravici je po tedanjem položaju, blizu prizakovati, da bo ob koncu vojne imela že tako močne korenine, da jih nobena sila ne bo mogla izruvati. Toda po Rooseveltovi smrti se je položaj začel izpreminjati. Nekatere neprijetnosti so se pač zgodile že prej, toda ni se jim prisposovala volitva vojnega parlamenta in o organiziranju ljudskih oblasti v osvobojenih krajih. SANS je z zadoščenjem sprejemal te vesti, ki so potrjevale, da je ves čas na pravi poti in veselil se je vprito dejstva, da so zaveznički poveličevali Jugoslavijo v deveta nebesa. Bilo je razumljivo. V Italiji so njihove čete, klub kapitulacij rimske vlade, naletete na silne težave in če bi bile divizije necistov, ki jih je osvobodila vojska Jugoslavije držala v sahu, proste, da pojačajo nemško armado v Italiji, bi se bile težave več kot podvojile. Saj so bili celo boji koroških slovenskih partizan takoj važni, da je Velika Britanija poslala posebno vojno misijo k njihovemu poveljstvu.

Ob času zadnje SANsove konvencije je bila slika skoraj popolnoma jasna. Saj je naš častni predsednik Louis Adamic že imel lastnorocno Titovo pismo. Delegati so videli odтise ljubljanskega "Slovenca", v katerih je bila objavljena zakletve domobrancev, ki so prisegali vstobo Hitlerju. Vojni položaj pa je bil tak, da nihče več ni mogel dvomiti o doglednem absolutnem porazu osišča.

Tej konvenciji ni potrebno predavanje o poteku vojne. Vsi se spominjam, kako je pri Stalingradu tista rdeča armada, kateri so tudi v Washingtonu nekateri vojaski veščaki prerokovali, da bo najdalje v šestih mesecih obnemogla in moralu prosišči za mir, vsemu svetu pokazala na najsijsnejši način, kako se premaga neprinemljiva nemška vojska. Ta bitka, ki nima primere v zgodovini, je pomnenje definitivnega preobrat v vojnih operacijah in mogoče, da je rešila zmago za zavezničke. Zajak je bila Rusija takrat premagana, bi se bili Nemci lahko z vso svojo silo obrnilni proti zadnu in če bi s tem pridobili dovolj časa, bi bilo prav lahko mogoče, da bi bili njihovi učenjaki izpopolnili vse tiste iznajdbe, s katerimi so se bavili vse leta in katerih rezultate je skoraj ob koncu vojne vsaj deloma brdo občutila Velika Britanija. Spominjam se tudi invazija na jugoslovanske skupine, ki bi z ozirom na vsak dan se množe iznjadbe bilo neprimerno strašnejše od zadnje in ne bi prizaneslo nobenemu narodu in nobeni deželi.

(Konec prihodnjih.)

Burbankovi uspehi

Burbank je bil darwinist in se je tudi v svojem znanstvenem delu naslanjal na Darwinove nauke o selekciji. Pri odgajanju posebnih vrst rastlin je izbral nekaj sadic posamezne rastline, ki so kazale najlepše odlike, a vse ostale sadice je uničil. Kot primer se često navaja njegov poizkus z malinami, ko je od 40,000 sadic izbral samo eno, dočim je vse ostalo dal sežgati.

Večkrat so mu njegovi tovariši in prijatelji očitali, da uničuje dobre sadice in da greši, ker niso bili prepricani, da so vprav tiste sadice, ki jih je on izbral zares najboljše. Toda v več primerih je praktično dokazal, da je ravno tako selekcija edino sredstvo za vzgojo plen-

SUPERFLUOUS HAIR ELECTROLYSIS

Positively
Destroyed

Your Beauty
Restored

is the only method endorsed by physicians for the safe and permanent removal of superfluous hair—37 years ago we invented the multiple needle method, which reduces time and cost and makes it possible for every woman to rid herself forever of superfluous hair without pain or scars. Consultation without obligation. Inclose this Adv. for booklet, "Your Beauty Restored."

Established 48 Years

MADAME STIVER

Suite 1025 Marshall Field Annex

25 E. Washington St. Chicago 23, Ill.

NAJBOLJŠA POMOČNIKA PRI UČENJU ANGLEŠČINE IN SLOVENČINE STA ANGLEŠKO-SLOVENSKE BESEDNJAK

Cena \$5.00

IN

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

Cena \$2.00

Avtor obeh knjig je DR. F. J. KERN

NAROCILA SPREJEMA

PROLETAREC

2301 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO 23, ILL.

PROLETAREC

menitejših rastlin in da zares najboljših sadik ni izbral kar na srečo, ampak pa dobrem in temeljitem studiju in opazovanju.

S tem načinom dela je Burbank dosegel zares presenetljive uspehe. Znana je njegova malina, ki jo je vzgojil tako, da je krizal navadno malino z robo.

Eden največjih uspehov pa je gotovo, vzgojitev slike (česplje) brez semenske kosti, kar je dosegel z divjo slico, ki je imela sad brez semenske kosti. To je hotel spremeniti, toda ne s cepljenjem, temveč tako da je cvetje divje slike prasi s cvetjem plemenite slike. Doživel je uspeh, kajti iz leta v letu je semenska kost imela vedno šibkejšo skorjo, dokler ni ostalo samo same a tenko luskino. Pri tej sliji pa je dosegel tudi drug uspeh; ta slija namreč rodila vsa leto mnogo sadu.

Podoben uspeh je doživel s tako imenovanim meksikanskim kaktusom. Kaktus ima bodice, ki mu služijo kot obrambno sredstvo, ker brez teh bi ga živali v raznih puščavskih predelih, kjer raste, v pomankanju hrane, že zdavnaj iztrebile. Vendar se je Burbank lotil dela in tudi to mu je popolnoma uspelo, kajti vzgojil je kaktus brez bodice, vrh tega plemenil tudi njegov plod, ki ima okus po pomarančah in je redilen. Sovjetski prirodozlovec Timirjazev je glede na to Burbankov uspeh rekel, da bi se "z gojenjem Burbankovega kaktusa moglo podvajati stevilo človeščev na zemlji."

Burbank je imel toliko uspehov, da so mu vzdeli naslov "carovnik rastlinstva".

Kmalu potem, ko je gospod Truman nadomestil pokojnega Roosevelta, so tudi Zed. Države nastopile pot nesoglasij in reakcije. Volilna zmaga republičanske stranke je vzradotila na zadnjško krilo demokratične stranke. Rooseveltovi sodelavci so bili prisiljeni zapustiti predsedniški kabinet, med njimi Ickes in Wallace, in zunanjim kakovor tudi notranja politika je začela podpirati vse, kar se je zgradilo v Rooseveltovih dneh.

Tu smo navedli samo majhen delček njegovih velikih uspehov. Ce bi pa hoteli našteti vse, bi morali pisati dolge stopce in strani. Kljub vsem tem uspehom je ostal Burbank skromen, saj je rekel o sebi takole: "Ni kakršega veselja ne bi čutil, če bi se pred moje ime postavljala naša doktor, vendar se pa kot otrok veselim, če mi uspe datu človeščevu boljšo vrsto redkvice ali cvetico nove vrste ali nove barve."

Novo zvezna na Balkanu

Rumunija in Jugoslavija sta sklenili zvezo medsebojne obrambe in ekonomske vzajemnosti ter se obvezali delovati za mir in za blagostanje v vse vzhodni Evropi in kjerkoli drugje.

Help Wanted

WANTED IMMEDIATELY NURSES

Graduate Nurses - General Duty for newly opened 25 bed community hospital

Salary \$200 and board with nurses home adjacent - 8 hour duty - Permanent position.

Farmer County Hospital
FRIONA, TEXAS

CHOCOLATE DIPPERS

Steady - Good Pay

Phone MELROSE PARK 431

GENERAL OFFICE WORK
Cashier - Experienced - Good at figures - \$150 per month - 5 1/2 day week - Small office - Good opportunity.

Call WAB. 4138

GIRLS for Butter Print Room - 99c
Per Hour

MEN - Warehouse work and delivery drivers - Steady - Good working conditions.

LAND O'LAKES CREAMERIES
327 North Carpenter Street

EXPERIENCED MAID
Over 35 - Room and Board

References

TRiangle 1311

Experienced

BURROUGHS BOOKKEEPER

District National Bank

1110 West 35th St.

Misc. For Sale

MANUFACTURING BUSINESS

Small machine shop with Warner-Swasey, J & L machines - Orders on hand - Will sell for value of tools, stock and inventory - Present owner retiring.

Established 48 Years

2545 E. Washington St.

Central 4609

ARMITAGE 5169

HELP WANTED

WE NEED ASSEMBLERS

(Day Shift)

GIRLS - WOMEN

Are Now Earning from

\$25 to \$50

Famous

SUNBEAM'

• MIXMASTERS

IRONMASTERS

SHAVEMASTERS, Etc.

Light, Clean Jobs - Starting rate

\$7.50 plus liberal production bonus

Plus automatic increases after 1

mo., 2 mos., 6 mos. Paid vacation:

Free insurance - 5% day - Steady

work - Modern cafeteria - No ex-

perience necessary!

Sunbeam Corporation

5600 Roosevelt Rd.

CHICAGO 45

ILLINOIS

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

44-45

</div

Iz SANsovega urada

3424 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

MIRKO G. KUHEL:

Tajnikovo poročilo drugi konvenciji SANs

Nadaljevanje.)

ZADEVA OTROSKE BOLNICE

Izmenjava informacij, nasvetov in mišljienj glede izgraditve otroške bolnice v Sloveniji so v teku med SANsom in Rdečim križem Jugoslavije, ki zastopata Rdeči križ Slovenije in Ministrstvo za ljudsko zdravje pri vladu republike Slovenije. Zadeva je silno važna in zahteva obojestranskega sporazuma in zadovoljstva, kajti tu gre za ljudsko imovino, ki jo SANS le začasno drži v zaupu. Naša odgovornost za nabran denar preneha šele takrat, ko bo porabljen v svrhe, za katere je bil nabran, to je za izgraditev primerne poslopja ali dela poslopja, ki naj služi v obči blagor in zdravje slovenske mladine. Slovenska vlada v Ljubljani je bila formalno obveščena o našem projektu že meseca februarja lanskega leta. Toda Slovenija je bila takrat še vedno ena velika ruševina, primanjkovalo je strokovnih moči, izvedencev in materiala, kar tudi transportacije in potrebnih delavcev, da bi se oblasti takoj lotile načrtov in izgradnje. Pozabiti tudi ne smemo, da je manjkovalo tudi fonda, kajti naša kvota \$150.000 je bila lansko leto samó na papirju in daleč od realiziranja in razpolaganja. Slovenska vlada se je SANsu iskreno zahvalila za to plemenito akcijo, ki je šla roka v roki z obnovno narodnega blagostanja in ljudskega zdravja. Iz kasnejše korespondence je razvidno, da so se tamošnji organi zedinili za izgraditev paviljona za tuberkulozne otroke v Gozd-Martuljku pri Kranjski gori na Gorenjskem. Zadevni načrti so baje bili poslani v Ameriko že lansko jesen, toda SANs jih nikoli prejel ni. Medtem pa je nastal dvom, če je pravni načrt izvedljiv, kajti načrt je legalno vprašanje glede lastništva stavbe same. To zadržano vprašanje nam ni bilo natanko razjasnjeno, toda sodo, da bi zgrajeno poslopje prišlo do lastniku stavbiča, faktični lastnik pa še menda sedaj nizakonito določen zaradi novih agrarnih postav. Naš zaključek pa seveda govori, da bo otroška bolnišnica dar slovenskih Amerikancev slovenskemu narodu, torej republiki Sloveniji. Niti nismo nikoli zaključili, da bomo s tem fondom pomagali zgraditi edino le paviljon za jetične otroke. To je bila samo sugestija, ideja, končno odločitev pa smo prepustili tamošnjim faktorjem, da oni določijo, kakšne vrste otroška bolnica se naj zgradi. Zaradi omenjenega zadržka je meseca februarja Mini-

strstvo za ljudsko zdravje v Sloveniji opustilo idejo paviljona za tuberkulozne otroke ter sprosto alternativni predlog, da bi se namreč naš sklad uporabil za zgraditev enega krila nove otroške klinike v Ljubljani, ki bo baje stala 30 milijonov dinarjev in jo bo vladu pričela graditi prihodnje leto. Ta alternativni predlog je bil predložen seji Izvrševalnega odbora SANs dne 23. aprila in odobren. Enako je storil tudi Glavni odbor na svoji včerajšnji seji. Istočasno smo tudi vprašali za nadaljnje informacije, načrte itd. česar pa v tej kratki dobi pred konvencijo nismo še prejeli. Verjetno pa je, da se oblasti v Sloveniji bavijo s sestavo načrtov in planov za izgraditev otroške klinike v Ljubljani, pri katerih bi prišla do polnega izraza tudi naša pomoč. To je odgovor na vsa vprašanja glede otroške bolnice. Ljudske oblasti v Sloveniji že vedo, kaj jim je najbolj nujno potrebno, in ker smo jim pred letom dni prepustili, da one odločijo, za kaj se naj naš fond porabi, je bil zaključek Izvrševalnega v Glavnem odboru popolnoma na mestu in v soglasju s prvotnim zaključkom. Medtem pa je glavni del sklada varno in obrestenosno naložen ter čaka le prilike, da bo uporabljen le v tiste svrhe in namene, za katere je bil nabran, namreč za zaščito zdravja bodočega slovenskega naroda — slovenske mladine.

UPRAVA SANSA

Delo v glavnem uradu je bilo do prve konvencije težavno, ker tajnik do tedaj ni bil nameščen v glavnem uradu, oziroma ker SANs sploh rednega tajnika imel ni. Toda to je že znana zgodb. Delo pa je postal težavnejše v razdobju po prvi konvenciji. Medtem ko se je SANs do septembra 1944 bavil izključno le s političnimi problemi in zadevami v področju našega programa, je moral v tej dobi imeti posla še s pomožno akcijo, z akcijo za otroško bolnico v Sloveniji ter s kulturno-prosvetnim delom, obenem pa skrbeti za financo, s katero se naj bi vse do delo vzdružilo, obenem pa prispevati naš delež za vzdrževanje Združenega odbora. Izposoval sem si torej začasni dopust od blagajništva pri Slovenski narodni podporni jednoti ter sem od septembra 1944 do aprila 1945 posvetil ves svoj čas le SANsuvemu delu, od aprila 1945 ter tja do avgusta 1946 pa tri dni na teden, kar tudi ves moj prosti čas. Zadnjih devet mesecev opravljam

V Kanadi se je neki bogataš obvezal dobiti v svoje tovarne več sto poljskih deklej iz begunkovih taborišč v Nemčiji, pogojno, da ostanejo uposlene pri njemu določeno dobo po 25c na uro in da žive vse čas v katoliškem zavodu pod nadzorstvom nun. Gornja karikatura predstavlja, da se take "človekoljubnosti" udarec na pridobitve dežavskih unij.

SANs posle le ob sobotah ter ob večerih. Faktično pa rabi naša organizacija stalno uposlenega tajnika, ako pričakujemo, da se naše delo neumorno nadaljuje. Delo je težavno in umorno, toda ne sme zavisiti samo od dobre volje in osebnih žrtv ene same osebe, ki ima še druge važne odgovornosti in dolžnosti. Zaradi tega priporočam spremembo v naših pravilih, ki bo dajala polno moč Izvrševalnemu odboru, da eksekutivnega tajnika sama nastavlja, glavni tajnik pa bi nosil le oficelno odgovornost in imel nadzorstvo nad funkcijami glavnega urada.

V rokah imate popoln račun tudi o dohodkih in izdatkih našega upravnega sklada. Skupni dohodki so znašali \$46.001.84, izplačeni in izdatki pa \$17,769.96 več, torej smo v teh 33 mesecih utrpeljali toliko primanjkljaja. Ta se je pokril iz prejšnje bilance, ki je znašala 1. avgusta 1944 \$20.277.11. Gotovine v upravnem skladu 30. aprila je bilo še \$2.457.15. Od našega kongresa 1942 do 30. aprila 1947 je imel upravni sklad dohodkov \$87.707.79, izdatkov pa \$85.250.64.

Račun vam daje jasno sliko, odkod smo denar prejemali in kako smo ga uporabljali. Skoro polovico izdatkov je šlo na račun Združenega odbora, ki bi brez SANsovih subvencij nikakor ne mogel izvršiti tistega ogromnega dela, ki ga je izvršil in katerega SANs sam še zdaleč ne bi mogel izvršiti za isti denar. Drugi važni stroški so pa tudi razumljivi. Stroški s shodi, govorniki, filmi, sejami ter nad polovico plače uslužbenca v glavnem uradu ter tajniku je šlo na račun upravnega sklada za izvajanje pomožne akcije in kampanje za otroško bolnico. Celo članarina se je v mnogih slučajih stekala v pomožne sklade, če da imamo preveč denarja v upravnem skladu. V svojem načinu, da dosežejo čim večje uspehe za pomožno akcijo, so naše podružnice same kratile dohodke upravnemu skladu, tako da je bil faktično dvakrat obdavčen: plačeval je vse stroške, obenem pa še sam prispeval v pomožne fonde. V takem položaju glavni odbor ni mogel objubiti delegacij te konvencije, so naše podružnice same kratile dohodke upravnemu skladu, tako da je bil faktično dvakrat obdavčen: plačeval je vse stroške, obenem pa še sam prispeval v pomožne fonde.

In pa Nemčijo ter Italijo. Ako se bi tu šlo za gospodarstvo, bi Angliji ne bilo treba takih izjav. A boj — kot rečeno — je tudi narodosten in angloski blok protislavanski bil in je še sedaj.

Pretnje, ki kaže mir

Na naš praznik 4. julija je kajpade govoril tudi predsednik Truman in tudi on je cikal, da nekdo kajmir in da je ta nekdo Rusija.

In govoril je v sličnem tonu general Eisenhower.

Ona dva in drugi taki so potem oglašani v radiu in na prvih straneh dnevnega tiska. Toda one, ki delujejo za mir, za rekonstrukcijo sveta brez imperialističnih nagibov, pa se potiskata na zadnje strani, ali se jih omenja le v kratkih novicah ali pa se jih zamolči.

Seveda, tudi naša vlada je za mir. A ob enem zahteva nekakšno ostro, magari oboroženo akcijo zoper Jugoslavijo, češ, da je ona kriva civilne vojne v Grčiji. Je čudno, ko se naša vlada toliko znaša nad državo, ki je bila v vojni na naši strani, a sedaj pa pomaga Italiji na vse pretege. Namreč Zed. države ji pomagajo. In pa Nemčiji.

So se drugi mednarodni dogodki, ki ne obstajajo svetu nič dobrega. N. pr. volitve zadnjo nedeljo v Španiji. Bile so kajpada "demokratične". Reklama

po stenah in v tisku je bila vsa vladna. Kar je bilo podtalne, je prihajala iz brlogov. Nji svoboda, da govorja ni dovoljena. Umetno, da je "zmagal" diktator Franco na celih črtih, kot zmaguje v Argentini diktator Peron.

Tudi Francija se pomika na desno in precej drugih dežel.

A zdi se, da je to navduševanje le radi dolarja.

Stari svet pa vzlič temu pro-

padna v imperiju Velike Britanije in skupno grupu in imajo protekcijo vladne (Peronove) policije. Eksekutiva socialistične stranke je ob enem zanikal, da je Carlos Delonte, ki je bil od policije obdelzen, da je vrgel bombo, komunist. Ona trdi, da je bil le po naključju na nesrečnem mestu, kjer ga je eksplozija opekel in onesvestila. Ob enem delu Delonte še vedno na listi članov socialistične stranke. Torej čemu bi metal bombe na svoje tovariši in se pri tem sam poskodoval. Ker eksekutiva njegove organizacije ne verjame policijski trditvi, in ker ob enem ugotavlja, da je bil način na obisku v Rimu in drugod, je moral biti na prezi cela armada policij in detektivov, da se bi demonstracije že v kali preprečilo. Koder pa so se jih posebno bali, senore Peron masi sploh predstavili niso pač pa le izbrani družbi. Nauk tega pojavljanja zgodovine je, da četudi je senora Peron sopraha ugledne, gospodarsko izredno važne REPUBLIKE, je na svetu veliko republikancev, ki s takimi predstavniki "republik po imenu" niso zadovoljni.

V Argentini so "nacionalisti" napadli še pet drugih socialističnih uradov in jih razbili ali pa pošgali. Dobro bo, ako se delavci v latinski Ameriki proti reakciji, ki je kapitalistično-klerofašistično opredeljena, boljše zedinili. Drugače bodo bombe, ki so samo delavce, kot je že stanovanje običaj, kadar je ljudstvo tudi magari na še tako mirem način v naporih za odpravo ali saj za omiljenje izkoriscenja. Zupnik Don Fausto iz okolice Vidma je prišel v Trst in obiskal 67-letno Julijo Toros. Zupnik je Torosovo takoj obdelal, da so jo merali prepeljati v glavno bolnišnico, kjer so jo obvezali in poslali domov. Policija je Don Fausta pridržala.

Razne novice iz Primorske

Proti koncu maja je privozila v traško pristanišče težka ameriška križarka "Dayton".— Mladina iz Nabrežine je odprla svoj Mladinski dom. — Zaradi neznanosti prilik v zloglasnih tra-

"PROLETAREC"

je v novi Jugoslaviji dobrodošel list.

V prejšnji je bil prepovedan.

Naročite ga svojcem. Stane \$3.50 za celo leto. Pol leta \$2.

Naročite ga čitalnicam ter bivalnim društvom v vaših rodnih krajinah.

V starem kraju tudi želete, da jim naročite

AMERIŠKI DRUŽINSKI KOLEDAR

Stane za star kraj \$1.65. Z lanskim letnikom pošljemo obo za \$3. Dve knjige za tri dolarje. Tiskovni urad slovenske vlade želi, da pošljemo ljudem tam čimveč izvodov Proletarca in Družinskega koledarja.

Ne odlašajte. Pošljite naročilo takoj!

SEVEDA, Edisonova družba ne opravlja svojega urada po mestu na kolesih. Mi imamo boljši način Mi imamo lokalne urade v raznih delih Chicaga. Teh je sedemnajst v mestu.

Tukaj lahko plačate svoje račune, zamenjate žarnice, dobite informacije o računih in uredite vse potrebno za napeljavo žice, za ustavitev napeljave ali pa za spremenitev na drugi naslov.

Moški in ženske v teh uradih so izbrani ne le zato, ker razumejo svoje posel, temveč tudi zato, ker so prijazni z ljudmi. Torej je gotovo, da se vam bodo dopadli. Čemu se ne ustavite v enem teh uradov kmalu, da se z njimi spoznate?

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

72 W. Adams Street—132 S. Dearborn Street

BRANCH OFFICES

4566 N. Broadway	4231 W. Madison Street	4834 S. Ashland Avenue
4833 W. Irving Park Road	424 E. 47th Street	832 W. 63rd Street
2735 N. Milwaukee Avenue	11046 S. Michigan Avenue	9025 S. Commercial Avenue
5138 N. Lincoln Avenue	3447 W. 26th Street	2036 E. 71st Street
342 W. North Avenue	2415 W. Devon Avenue	1265 N. Milwaukee Avenue
	3946 W. North Avenue	7845 S. Halsted Street

TRUMAN, TAFT AND "FREE ENTERPRISE"

President Truman has taken the economics of Senator Robert Taft "apart" to show that what the GOP Senate leader is advocating to bring down prices is inspired by a "boom and bust" philosophy.

At the same time, Mr. Truman repeats his call for a "voluntary" price reduction by private industry.

We agree with Truman's estimate of Mr. Taft, but we are cold to his idea that private industry will, or even should, volunteer to take less. We are virtually certain that private business isn't going to do that.

Moreover, we are quite sure that what the President suggests has no place within the framework of the "free enterprise" system he professes to sanction.

As advocates of "free enterprise" have pointed out, the public is protected from the greed of the enterprisers by the law of supply and demand and by the play and counter-play of competition. "Freedom" means that the enterprisers may charge all that the market can bear. But competition means that those who charge too much will lose market to competitors who are able to charge less. Thus both buyers and sellers will get what is rightly theirs.

If President Truman doesn't believe that the general welfare can be served by that kind of freedom and by competition, then he should say just that. And then, too, he should follow up by advocating a controlled economy.

As a matter of fact, when the President of the United States finds it necessary to make repeated appeals for "voluntary" price reductions by private business he proves that the economy is controlled. More than that, he proves that it is controlled, not by the American people, but by the economic dictators whom he begs to go easy.

If the American people want to be free much longer they had better understand the significance of what the President is saying. Also they better determine that, since we have a controlled economy, they—the people themselves—are going to do the controlling.

That's what Socialist are driving toward when they advocate the social ownership and democratic management of the means of production and distribution.—Reading Labor Advocate.

The N. A. M. Way:

Profiteering Depression, Fascism

By DANIEL J. TOBIN

President, International Brotherhood of Teamsters

WEll, we finally got rid of those lousy federal bureaucrats. And just in time, too. Otherwise we would never have entered this Garden of Eden into which the National Association of Manufacturers has led us.

And it is truly a Garden of Eden—for the National Association of Manufacturers. Lots of apples. Big round apples, glowing like the red cheeks of Herbert Hoover in his prime.

Pretty soon they will be available on every street corner. That's free enterprise—service to the customers! And the right of every man to go into business for himself, selling apples or pencils or shoe lace or any other commodity for which there is a public demand.

The bureaucrats would have denied us all that. They would have kept men working in factories and on trucks and things like that. Even though such jobs would have paid more money, it would have deprived men of the satisfaction of being in business for themselves.

As business men they would be eligible to join the local Chamber of Commerce and, if they sold enough apples, to join the Rotary Club and call the leading undertaker by his first name.

For the last year we have been heading hell-bent for this condition. It gives me no satisfaction to recall that through the columns of our official publication, *The International Teamster*, I have constantly sounded the alarm.

I warned against the too rapid demobilization of our armed forces. I warned against the too rapid relaxation of federal controls. I said that the crisis of peace would be as great as the crisis of war.

I was called a radical when I said that free enterprise in the United States would not last more than five or ten years if these things happened.

It appears now that I was too optimistic. Free enterprise may not last the year out, unless prompt remedial steps are taken.

Who will take these steps? The President of the United States has besieged business to take them—voluntarily reduce the prices that are soaring into the stratosphere and make it possible for a man on an average income to provide a balanced diet for his family and to clothe his family decently.

And what has been the answer of business? To point with accusation at labor. Labor, we are told by the apostles of the National Association of Manufacturers, has forced this condition on the country.

But what are the facts? The facts are that last year business rolled up profits after taxes of some twelve billion dollars while the wages of workers were declining five billion dollars.

As wages went down, profits went up.

We are now in the position of trying to force wages up to the level of prices, whereupon prices will go up again. We will always be a lap behind.

Business has refused to do anything about it. That leaves only the federal government. The government must do something if we are to escape a complete economic collapse.

The answer to the plight of the average citizen is not increased wages. Increased wages mean nothing if every wage increase is the signal for a still higher price increase. In fact, each succeeding wage increase will leave labor worse off if each price increase is higher than the wage increase, which it usually is.

The amount of money a man makes is not important. The important thing is what that money will buy. Money is no good if it won't buy groceries and shoes and housing.

And as we proceed further down the dizzy dip into inflation, our money is buying less and less. Dollars are becoming worthless.

The solution rests with price control. If business won't control prices, the federal government must. If prices can be leveled off somewhere, we can then adjust our wage structure to the price structure and restore economic stability. That will give us a higher standard of living.

As matters stand now, the public does not have the money to buy, at current prices, the goods that are being produced. That means that less goods will be produced. That in turn, means that men will be laid off. As unemployment increases, the public will have still less money to spend on production which will decrease still more.

Then we end up in a depression. And probably it will be a depression such as this nation or the world has never seen before. If the United States falls on its face, the last hope for restoration of world stability will have vanished for a long time to come.

We will be floundering in the mud with the rest of the nations of the world. Desperate and hungry people will be listening for any voice in the wilderness and looking for any man on a white horse.

Democracy will be dead, in the United States and throughout the world, the moment depression strikes in the United States and stops its program of worldwide leadership.

We stand today on the verge of a precipice. We can commit suicide if we choose. Or we can save ourselves by facing the facts and resolving to do something about them.

Discretion is the salt, and fancy the sugar of life; the one preserves, the other sweetens it.—Boye.

THE MARCH OF LABOR

Inflation One Year Later

One year ago the battle against postwar inflation was lost. It was at midnight on June 30 that the Wartime Stabilization Act, under which OPA had done a remarkable job of keeping prices in line, lapsed. Congress had passed a fake extension bill and President Truman had vetoed it. While Congress wrangled over terms of a bill he would sign, prices were free to rise, and did rise. By the time the new bill had been passed and signed in late July, the forces of its destruction had been in motion. The pretense of price control then lasted only a few months. The battle had been lost at midnight on June 30.

This was how most of the Republican leaders wanted it. This was how the conservative Democrats wanted it. This was how the farm lobby and the National Association of Manufacturers and the automobile dealers and the textile mills and a lot of other special interests wanted it. Just let the benevolent forces of free competition get to work, they said, and consumers would find themselves fully protected against inflation.

Well, how has it worked out? How does inflation look a year after the balloon went up?

Representative Jesse P. Wolcott (Rep., Mich.) one of the most influential enemies of OPA in the House, told Congress a year ago that weakening controls would "produce only a healthy price rise."

The wholesale commodity price index closed June 17 at 258.74, compared with 198.33 a year ago, a rise of 30 per cent. How "healthy" was it to whittle last year's wholesale dollar down to 70 cents, Representative Wolcott?

Senator Kenneth Wherry of Nebraska, the Republican whip, denounced Chester Bowles last year for "trying to scare us." He proclaimed that "without price control, meat will cost less than today."

On July 1 last year a Chicago chain store advertised pot roast at 34 cents; last week the same store advertised pot roast at 45 cents. Taken together, all meats consumed by average families are up 60 per cent. Sirloin steak was 55 cents last June, is 73 cents today. Any more predictions, Senator Wherry?

Senator Moore (Rep., Okla.) was a leading enemy of OPA. Its operations had been such, he said a year ago, "as to seriously impair our economy, weaken the morale of our people, destroy respect for government..."

Last week Edwin A. Lahey figured out that an average manufacturing worker at present wage rates works 12 hours for a package of food costing \$14.24. In 1941, at wages and prices then prevailing, the same man would have worked nine hours and 35 minutes for the same package of food. What has that done to the morale of our people, Senator Moore?

Without price control, the N.A.M. told the country a year ago, "production will mount rapidly and through free competition prices will quickly adjust themselves to levels that consumers are willing to pay."

Coffee is advertised in Chicago stores at 43 cents; a year ago, at 29 cents. Five pounds of sugar cost 35 cents then, 47 cents now. Soap is up 62 per cent, lard 72 per cent. Wheat sold at \$1.60 a bushel last June, \$2.17 a bushel this June. Drug and pharmaceutical products are up 67%. Cotton goods rose 39 per cent in 10 months. How fast is "quickly", N.A.M. Any more predictions?—The Chicago Sun.

MISSING CHANCE OF A LIFETIME

For years, the powerful daily newspaper publishers have been posing as defenders of "freedom of the press." Yet they have been strangely silent since Senator Robert A. Taft (Dem., Ohio) publicly boasted that provisions of the Taft-Hartley bill were designed to "gag" labor papers.

Here was a real threat to freedom of the press, but the wealthy publishers made no protest. Was it because their own profits were not involved?

Whenever it was proposed to include newsboys under the protection of child labor laws, the publishers were not silent.

Freedom of the press would be jeopardized, they said, if they could not work young children any num-

ber of hours for any pay.

When some members of Congress suggested that newspaper owners should not be allowed to buy so many radio stations, the publishers again saw dire danger to freedom of the press.

In all those cases, and many others, the real issue was the newspaper publishers' "right" to make the biggest possible profits in any way they saw fit. Under those circumstances they made the welkin ring with shouts of "freedom of the press."

But, so far as we have been able to discover, the publishers have not objected to the labor press gag in the Taft-Hartley bill. They missed this chance of a lifetime to prove their sincerity and consistency. Fortunately, the labor press is able to defend its liberties.—Labor.

Griswold for Greece

The name of Dwight Griswold was far down on the original list of possible choices for administrator of Greek aid under the Truman Doctrine program. The State Department had not dreamed that the dozen or so nominees ahead of Griswold would quickly and unanimously decline.

The man to whom the first trial of the Truman Doctrine is to be entrusted is a jovial, 53-year-old former Republican Governor of Nebraska, a vigorous, outdoors man, a lover of hunting, fishing and poker-playing. In 1944, Griswold made the nominating speech for Governor Dewey at the Chicago convention. In 1946, Griswold ran for the Republican senatorial nomination with the active support of Harold Stassen, Nebraska newspapers reported that his defeat by Senator Hugh Butler was due far more to local dissatisfaction with his record as governor than to his strong international stand.

Last November, Nebraska Democrats were surprised to see their unemployed ex-governor added to the civilian staff of US Military Governor Lucius D. Clay in Germany. When he was promoted to the Greek-loan post without their being consulted, organization Democrats in Nebraska could not control their rage. To the White House announcement that Griswold had been chosen because of his ability as an administrator, Democratic National Committeeman James Quigley replied: "Recent disclosures of the inefficiencies and lack of public ethics of the Griswold administration, which has helped saddle the state with the largest appropriations and taxes in state history, demonstrate Mr. Griswold's lack of qualifications for this important post."—New Republic.

Notes on Soviet Life

(From the Information Bulletin of The Soviet Embassy, Washington, D. C.)

Four million Soviet farmers have been moved from dugouts and shacks to newly built farmhouses in German-devastated areas of the Russian SFSR, it was reported recently at a rural building conference held in Moscow. The conference was called to review village and collective farm construction work carried out in the past few years.

The homes of millions of farmers were destroyed by the Germans during the war, forcing the homeless to seek makeshift shelter. Through the joint efforts of the government and the collective farmers, more than 870 thousand farmhouses have been built, but the problem has not yet been fully solved.

New homes for families still living in temporary quarters must be ready by November 7, the 30th anniversary of the October Revolution, according to instructions of the present form of credit apparatus which is thus unable to fulfil its duties. New forms of credit organization have had to be established which should promote instead of hindering the development of means of production. We refer particularly to the economic plan. It requires a better synopsis, a better review of the circulation of money than we could have had with a large number of banks, each financing a particular branch of economy. In addition, greater concentration of financial resources is both possible and necessary, because of the possibility of their more rational utilization. Finally, greater simplification of credit apparatus, greater elasticity in business activity, reduction of expenses and better utilization of expert personnel should be possible. Consequently all big, federal and republican banks, which dealt with short term credits, have been fused into the national bank.

More than 52 billion rubles—14 per cent of the total 1947 budget—will be spent on education in the USSR this year. By 1950 the Soviet Union is to have 193 thousand elementary and secondary schools with a total enrollment of 31,800,000.

SUGAR!

Lower sugar prices are predicted by Wiley Blair, Jr., president of the Holly Sugar Co. This is how he figures it out: The world will still be short of sugar next year, but many nations do not have dollars with which to buy their allotments. This will produce an excess in the United States and other nations which have an abundance of Uncle Sam's sound currency.

Blair said he was so sure prices would break that his company had already reduced the value of its sugar inventories.

He who purposely cheats his friend, would cheat his God.—Lavater

Lawyers' Union Is in a Jurisdictional Battle With the Accountants

Legal Lights Also Demand a "Closed Shop" in All Government Agencies; Meantime, They Abuse Workers' Unions

Most lawyers in and out of Congress praise the Taft-Hartley bill for banning "jurisdictional disputes" between labor organizations—yet the "Lawyers' Union" is now involved in the biggest jurisdictional dispute on record.

The issue is this: Shall lawyers or "certified public accountants" get the big fees for representing corporations in income tax cases? The outcome depends on a decision in the New York state courts.

A "C.P.A." named Bernard Bercu represented a client in an income tax case. The client refused to pay the fee, so Bercu sued him.

The New York County Lawyers' Association, a "local" of the "Lawyers' Union," hailed Bercu into court for "practicing law without a license" in the income tax case.

The New York State Society of Certified Public Accountants—a branch of the "C.P.A.'s Union"—rushed to Bercu support. The judge decided in favor of Bercu. The "Lawyers' Union" appealed to a higher court. Its decision is anxiously awaited by the "organized lawyers" and "organized accountants" all over the country.

If the accountants win, they can continue to represent corporations and wealthy individuals in tax cases. The accountants will stay in the "drivers' seat." When necessary, they can hire a lawyer to do the strictly legal work, and pay him a small part of the fee.

If the lawyers win, the shoe will be on the other foot. Lawyers will collect the big fees, and pass a small part of them along to C. P. A.'s who do most of the work.

The stakes in this jurisdictional dispute run into many millions of dollars a year. In comparison, jurisdictional disputes between labor unions are "small potatoes."

Even this case is only part of a still larger jurisdictional fight when the "Lawyers' Union" is carrying on.

The American Bar Association—a sort of national federation of lawyers' union—is back of a bill now before Congress which would forbid anyone to "appear" before any government agency, unless he had been "licensed" by a new Federal "board."

For years, any competent person could appear before these agencies. Gradually the lawyers have been claiming the work. Now they demand a "closed shop" and they are asking members of the Lawyers' Union in Congress to pass a law enforcing their demand.

Lawyers would get their licenses "automatically"—merely by asking for them. Anyone else would have to pass an "examination."

As the board members would be lawyers, it would be mighty hard for any non-lawyer to get a license.

Did any labor union ever dream of anything like that?

—Labor, Washington, D. C.

New Measures in Yugoslavia's Credit System

(The End.)

The same requirements that dictated the recent organization of the credit system today demand its further perfection. The development of the economy in the fields of production and distribution is already going beyond the limits of the present form of credit apparatus which is thus unable to fulfil its duties. New forms of credit organization have had to be established which should promote instead of hindering the development of means of production. We refer particularly to the economic plan. It requires a better synopsis, a better review of the circulation of money than we could have had with a large number of banks, each financing a particular branch of economy.

Soviet Armenia's first sugar refinery has gone into operation, processing beet grown on Armenian plantations. Armenia thus joins the ranks of Soviet Republics which have set up sugar-producing industries in recent years: Uzbekistan, Kirghizia, Kazakhstan and Georgia.